

Підсумки VII Міжнародного конгресу «Прибуткове свинарство» Галузь свинарства: Перспективи і виклики сьогодення

Традиційно літо для свинарів розпочалося з участі у Міжнародному конгресі «Прибуткове свинарство», який відбувся всьоме: 2 червня у виставковому центрі «АККО Інтернешнл», м. Київ. Завдяки організаторам — агроконсалтинговій компанії «Дикун» та Асоціації свинарів України за підтримки Міністерства аграрної політики та продовольства, Проекту USADI АгроІнвест і Всеукраїнської аграрної ради — цьогорічний захід був наймасштабнішим за відвідуваністю (понад 700 учасників) та кількістю міжнародних експертів з Австрії, Бельгії, Данії, Іспанії, Нідерландів, Німеччини, США, Чехії.

Цікавість до конгресу виявили виробники свинини, м'ясопереробники, ветеринари, представники торгівельних мереж, фінансово-кредитних та юридичних установ, засобів масової інформації тощо. Вкотре організатори залучили підтримкою незмінних партнерів, які радо виступили спонсорами події. Серед них такі компанії: Big Dutchman – генеральний спонсор, DK Vet та Fenix Agro – спеціальні спонсори, Biomin – партнер заходу, Boehringer Ingelheim – ветеринарний партнер, OMP – юридичний партнер, а також Biochem, Alltech, MSD Animal Health, Breeders

of Denmark A/S, I-TEK, Buschhoff, «Тандем 2002», Hog Slat, Zoetis, DanBred International, Cargill, Ra-Se Genetics, AgroSoft, VetFactor, Ceva Sante Animale Україна, Hipra, «Укрвет».

Офіційно конгрес відкрився державним гімном та вітальним словом заступника Міністра аграрної політики та продовольства України з питань євроінтеграції Владислави Рутицької, а також нагородженням кращих підприємств у номінації «Лідер галузі-2015»: СП ТОВ «Нива Переяславщини», ПРАТ «АПК-ІНВЕСТ», ТЗОВ «Віра-1», ТОВ «Рантьє», ТОВ «Екогенетикс», ТОВ «Бахмутський

аграрний союз», ТОВ «Агропромисловий комплекс «Насташка»».

Після закінчення офіційної частини конгресу Андрій Дикун (Всеукраїнська аграрна рада) розпочав панельну дискусію «Українське свинарство: стан та виклики сьогодення», присвячену найактуальнішим питанням галузі. Насамперед обговорили проблему відміни спецрежиму ПДВ. Нині довкола цього питання багато спекуляцій: з одного боку, ПДВ потрібний виробнику, а з другого — треба виконувати вимоги МВФ. То ж як бути? У відповідь Владислава Рутицька погодилася, що, дійсно, Міністерство знаходить-

ся у непростих умовах — намагається підтримувати виробників, але водночас тісно співпрацює з МВФ та Мінфіном, аби отримати новий транш кредиту. Наразі, поки ведуться перемовини, питання щодо спецрежиму ПДВ залишається відкритим. Це підтвердив **Михайло Соколов**, заступник голови Всеукраїнської аграрної ради. Так, нині спеціальний режим ПДВ не працює так, як би це мало бути в ідеалі. Але його скасування унеможливить роботу аграріїв. Звичайно, є можливість відтермінувати введення цієї норми у дію (до 2018-го року), втім так чи інакше меморандум з МВФ потрібно виконувати.

Андрій Дикун підняв питання щодо євроінтеграційного закону про «Про побічні продукти тваринного походження, що не призначені для споживання людиною», який, якщо залишиться у нинішній редакції, остаточно зажене тваринництво у глухий кут. Адже згідно з нинішньою редакцією, утилізація гною передбачає обов'язкову попередню його стерилізацію під тиском. Цього не роблять ніде в світі. На що заступник Міністра **Владислава Рутіцька** відповіла, що Міністерство усвідомлює необхідність поправок до Закону і працює над ними.

Розвиток тваринництва, в тому числі й свинарства, гальмує відсутність чіткої стратегії дій (щорічно НААН розробляє близько 60 стратегій розвитку АПК, які так і не втілюються у життя, а це зайвий доказ недолугості існуючої системи). Тому **Олег Самусь**, член Ради з питань розробки проекту Єдиної комплексної стратегії розвитку сільського господарства і сільських територій в Україні на 2015–2020 роки, пояснив, що Міністерство, основні фінансові донори та міжнародні експерти (більше 170) вирішили об'єднати зусилля для створення єдиної стратегії розвитку аграрної галузі на 5 років, яка створить умови для розвитку бізнесу.

Продовжив думку експерта **Андрій Ярмач**, економіст Інвестиційного департаменту ФАО (ООН), який розповів про реалізацію «м'ясного» проекту в Україні за підтримки ФАО та ЄБРР. Він передбачає створення консолідованої робочої групи при Мінагрополітики, зусилля якої направлені на сприяння розвитку м'ясного сектора України (птахівництва, свинарства та виробництва яловичини), також технічне навчання виробників, глибоку аналітику галузей і м'ясного ринку, розробку експортних каналів м'ясної продукції тощо. Відповідальною за реалізацію цього проекту буде Асоціація

свинарів України. Вже у серпні вітчизняні м'ясопереробники братимуть участь у продовольчій виставці у Гонконзі, де зможуть презентувати свою продукцію світовій спільноті та налагодити міжнародні зв'язки.

Водночас, у рамках дискусії **Віталій Башинський**, експерт в галузі ветеринарної медицини, розповів про перешкоди, з якими доведеться зіткнутися українським м'ясопереробникам, перш ніж вони отримають дозвіл на експорт м'ясної продукції до ЄС. До того ж, він наголосив, що досі невирішеною залишається проблема відсутності головного ветеринарного лікаря. І це в той час, коли в Україні є епідемічна діарея свиней (хоч офіційно не підтверджена), а випадок АЧС зафіксували не деінде, а в самому «серці» країни — Київській області.

Логічним продовженням розпочатої теми стала панельна дискусія «**Перспективи ринку свинини України та світу**», під час якої представники міжнародних організацій, виробники та переробники обговорювали стан свинарства та шукали способи узгодити ринкові інтереси при формуванні цін на свинину. Уже не вперше виробники та переробники нарікають на умови співпраці, результат якої — низька прибутковість. Тому **Олександр Бондарська**, аналітик Асоціації свинарів України, взялася пояснити, як формується ланцюг доданої вартості від виробника до ритейла. В ході досліджен-

ня виявили, що додана вартість «умовної свини», рухаючись від виробника до супермаркета, зростає у 1,5 рази, а на етапі переробки – на 19–36%.

Також дискутували на тему, чи буде свинарство прибутковим у 2015-му році. Аналітик зауважила, що підприємства з низькою ефективністю виробництва почуватимуться найгірше (працюватимуть у збиток), а з середньою і високою (з огляду на кращу оптимізацію виробництва) — зможуть витримати всі коливання ринку і отримувати прибутки.

Після перерви на каву та огляду спеціалізованої виставки (близько 30 експонентів), учасники конгресу на вибір могли послухати доповіді вітчизняних та іноземних експертів стосовно нових підходів до виробництва свинини, покликаних збільшити ефективність підприємств.

Робота секції «**Управління та фінанси**» розпочалася з доповіді **Павла Вдовича**, спеціаліста з проектів ЄБРР, і **Сергія Ключа**, представника IPAP, партнера ФАО та ЄБРР, щодо грантових консультаційних програм та аграрних розписок. Так, Європейський банк реконструкції та розвитку готовий до тіснішої співпраці зі свиногосподарствам — фінансувати роботу консультантів для тих підприємств, що бажають розвиватися і потребують підтримки спеціалістів стосовно інженерно-технічних рішень та менеджменту виробництва. До того ж, він спрощує умови кредитування та пропонує нові способи

залучення фінансових ресурсів — аграрні розписки. То ж у вітчизняних свинарів відкриваються нові можливості і, головне, правильно ними скористатися.

Усі наступні виступи спеціалістів у царині свинарства акцентували увагу на тому, що економіка повинна охоплювати різні складові виробництва: генетику, обладнання, годівлю, ветеринарію, персонал ферми, управління фермою та навіть галузеву кооперацію. При цьому варто зауважити, що кожен бізнес різниться, тому вимагає індивідуального підходу до організації діяльності.

Під час секції «**Технології виробництва**» спеціалісти розповідали про підходи до годівлі (щоб уникнути спаду після відлучення, для збільшення пісності туші, упродовж репродуктивного циклу свиноматок) та утримання свиней (американська технологія від відлучення до забою), новітнє обладнання (для утримання поросят без свиноматок з третього дня життя, що особливо актуально для господарств, які працюють із данською генетикою), секрети ефективного запліднювання та утилізації трупів (зокрема, метод компостування).

У рамках роботи цієї секції відбулася панельна дискусія «**Способи здешевлення раціонів**» (Детальніше читайте на стор. 10-11).

З рекомендаціями щодо попередження найнебезпечніших хвороб сучасного свинарства — африканської чуми

свиней (АЧС), випадок якої нещодавно зафіксували в Київській області, та епідемічної діареї свиней (ЕДС) можна було ознайомитися на секції «**Ветеринарія**». Досвідом щодо АЧС ділився національний консультант ФАО **Володимир Поліщук**. Він охарактеризував епізоотичні особливості хвороби, шляхи передачі, розподіл території за зонами інфікування (епізоотичний осередок, інфікована зона, зони захисту та нагляду), а також основні заходи біобезпеки при АЧС (завдяки їм жодного випадку хвороби у промислових підприємствах не виявлено). Також розповів про ті заходи, які здійснює ФАО разом з профільними організаціями і галузевими асоціаціями, зокрема АСУ, для виявлення та реагування на АЧС.

Про ветеринарну проблему, яка «підняла на вуха» світову та українську свинарську спільноту, — епідемічну діарею свиней, говорили найкращі вітчизняні експерти та фахівці міжнародного класу, яких організатори конгресу зібрали за одним столом. Вони обговорювали шляхи поширення вірусу, проблему вакцинавання на чистих та ЕДС-позитивних господарствах, найбільше зосередившись на питаннях імунізації стада, насамперед технології зворотного згодовування.

Цьогорічний конгрес не оминув і інтереси м'ясопереробників, зібравши їх за круглим столом «**Виклики та стратегії м'ясопереробного бізнесу 2015**». Серед його учасників були фахівці юридичних

компаній (Kesarew Consulting), а також представники м'ясопереробних підприємств (ТВД «М'ясокомбінат «Ятрань»», ТОВ «Здорово», ФОП «Маршалок», ЛМК «Лідер») і роздрібних торговельних мереж (ВТМ Фреш Фуд «Екомаркет», «Велика Кишеня»). Вони вели діалог щодо питань зниження собівартості за рахунок повернення дебіторської заборгованості та формування типової угоди «переробник — торгова мережа». Ця дискусія виявилася надгострою, адже, як виявляється, у гонитві за прибутком ні м'ясопереробники, ні ритейл не хочуть йти на поступки, і схоже, найближчим часом згоди так і не дійдуть.

Приємним бонусом для учасників конгресу була дегустація ковбасних виробів від СП ТОВ «Нива Переяславщини» (ТМ «П'ятачок») та ТЗОВ «ВМП» АПГ «Пан Курчак» та страв зі свинини від СП ТОВ «Нива Переяславщини» та ТОВ «Агропрайм Холдинг».

Крім того, під час святкової вечірї в «American style» (який підтримали і втілили американські компанії Hog Slat та Cargill) відбувся розіграш призів для гостей події від партнерів Big Dutchman, Boehringer Ingelheim, MSD Animal Health, Breeders of Denmark A/S, Buschhoff, Cargill, Ceva Sante Animale Україна та «Укрвет».

З нетерпінням чекаємо восьмого конгресу «Прибуткове свинарство», який на думку організаторів, буде ще кориснішим, цікавішим і масштабнішим. 📌